

Príloha č. 2 k Školskému poriadku

Prevenencia závislosti na kultoch a sektách, propagácia extrémistických symbolov

Spracované podľa: PaedDr. Peter Majer- odbor školstva Žilinského samosprávneho kraja

1. Základné informácie o kultoch a sektách

V pedagogickej praxi sa možno stretnúť s deťmi a mládežou, ktorých život podlieha vplyvom a pravidlám rôznych kultov a siekt. Tie formujú ich svetonázor, určujú spôsob trávenia voľného času a ovplyvňujú ich prirodzený psycho- sociálny vývoj.

Jedným z kľúčových pojmov problematiky závislostí na kultoch a sektách je **brainwashing**, t.j. psychologická technika potlačenia kritického uvažovania a násilného prijatia vnútených názorov, hodnôt a postojov. K významným prvkom brainwashingu patrí **vyvolávanie neistoty, úzkosti, strachu, izolácie, hladu, smädu, telesného vyčerpania, sugescií pocitov viny a poníženia**. Pri vstupe a neskôr i fungovaní v kulte alebo sekte sa využíva psychická manipulácia, ktorú možno opísať ako systém metód zaobchádzania s človekom, ktorý rozkladá jeho identitu, vytvorí závislosť človeka na danej skupine, zmení jeho správanie, udusí samostatnosť jeho rozmyšľania a slobodu rozhodovania sa.

Kulty a sekty sa od normálneho spoločenstva odlišujú niektorými typickými znakmi, ktoré sa nemusia vyskytovať súčasne:

- autoritárske vedenie – od členov kultu sa vyžaduje poslušnosť a podriadenosť
- elitárstvo a výlučnosť – učenie sekty je jedinou správnu ideológiou, členovia sekty sú jediní schopní zachrániť ľudstvo od všetkého zlého a vyriešiť všetky krízy
- presné pravidlá a zásady pre život členov – pravidlá musia dodržiavať všetci členovia
- viera je povýšená nad rozum – kladie dôraz na pocity a emócie, e) prenasledovanie, sankcie a tresty – člen, ktorý sa bezvýhradne neprispôsobí sekte alebo deštruktívnemu kultu, je k tomu donucovaný rôznymi postihmi, trestami a obviňovaním zo zlyhania
- psychická manipulácia – používa sa pri získavaní nových členov
- bezvýhradná závislosť na vodcovi alebo prorokovi – učenie kultovej modly je vydávané za hlas boží alebo za absolútny zákon
- zákaz kritiky a pochybností o učení sekty –odchýlky sa tvrdo trestajú a ich nositelia sú prenasledovaní
- cielené techniky – členovia sekty sú zbavovaní svojprávnosti
- programovanie života – súkromný život členov podlieha prísnyim pravidlám
- negatívny postoj voči rodine – sekta zbavuje závislosti člena rodinných vzťahov
- fatalistický postoj k životu – presadzovaný skupinou alebo vodcom
- špecifické praktiky – súbor rôznych techník, metód, životného štýlu, ktoré značne poškodzujú telesné i duševné zdravie.

Stúpenci sekty nemajú rovnaký status a postavenie v rámci skupiny. Neudržujú rovnaké vzťahy s vodcom a nemajú rovnaké výhody. Manipulovaných a manipulátorov spája člen sekty, ktorý hrá rolu prostredného. Podľa svojich schopností môže byť povýšený a priradený k manipulátorom alebo zosadený k manipulovaným. Medzi obeťami manipulácie neexistuje hierarchia, iba odopieranie individuality.

2. Typy kultov a siekt:

1. **zhubné náboženské kulty** – orientujú sa na náboženské dogmy, odmietajú ekumenickú spoluprácu, trestajú kritiku a propagujú rôzne rituály (napr. satanisti, scientologická cirkev, Svedkovia Jehovovi, Svetová cirkev božia),
2. **politické kulty** – organizované okolo určitej politickej dogmy (napr. Árijský národ)
3. **psychoterapeuticko-výchovné kulty** – sprostredkujú duchovné vízie a osvietenie prostredníctvom seminárov a sústreďení, ktorých výsledkom je prepuknutie duševných chorôb (napr. Hnutie New Age),
4. **komerčné kulty** – organizované v pyramídových formách predaja rôznych výrobkov, inzerujú v miestnych novinách a sľubujú výnosné zamestnanie a zaujímavé cesty do zahraničia (napr. Herbalife, Amway International).

3. Príčiny vzniku závislostí na kultoch a sektách a ich odhalenie

- a) zvedavosť,
- b) životné situácie (rozchod rodičov, smrť blízkeho človeka, zmena bydliska alebo školy), c) spôsob trávenia voľného času
- c) vplyv rovesníckych skupín, e) potreba odpútania sa od domova a rodičov, f) život v dysfunkčnej rodine (rodič je alkoholik, gambler, workoholik a pod.).

Najviac náchylný na vstup do sekty sú mladí ľudia, ktorí potrebujú nájsť odpoveď na existenčné otázky, majú otrasenú sebadôveru neprekonanou krízou, nachádzajú sa v neobvyklej životnej situácii a prežívajú neistotu v určení svojich priorít a hodnôt.

Varovné signály, ktoré naznačujú účasť žiaka na fungovaní kultu alebo sekty:

1. nevysvetliteľné zmeny v nálade, vzdorovitosť a prudké výbuchy hnevu
2. noví priatelia
3. zhoršený prospech,
4. nevysvetliteľné úniky z domu
5. časté utrácanie peňazí, záškoláctvo
6. vyhľadávanie samoty
7. náhla zmena výzoru a spôsobov stravovania
8. nezáujem o aktivity na hodinách etickej výchovy alebo náboženskej výchovy

Diagnostický rozhovor pedagóga so žiakom závislým na kultoch a sektách môže byť postavený na uvedených otázkach:

1. Môžete hovoriť vo vašom spoločenstve vlastné názory?
2. Môžete otvorene komunikovať so svojimi kamarátmi?
3. Stretávate sa aj s inými ľuďmi, ktorí nie sú vo vašom spoločenstve?
4. Môžete hovoriť o tom, čo robíte na stretnutiach vášho spoločenstva?
5. Môžete mi opísať aspoň tri charakterové vlastnosti, ktoré sa vám nepáčia na vašom vedúcom?
6. Môžete sa stretávať s tými, ktorí odišli z vášho spoločenstva?

Odporúčanie: nepoužívajte slová „sekta“ alebo „kult“, nepokúšajte sa vyhovoriť nezmyselnosť kultu alebo sekty, zainteresujte čo najväčší počet odborníkov (školský psychológ, pedopsychiater, výchovný poradca, psychológ pedagogicko-psychologickej poradne), podporte zmenu spôsobov trávenia voľného času.

Otázky pri získavaní informácií o kultoch a sektách pri náboře:

1. Ako dlho funguje vaša organizácia?
2. Chcete ma získať pre nejakú organizáciu?
3. Môžete mi povedať názvy niektorých organizácií, s ktorými je vaša skupina prepojená?
4. Kto je hlavný vedúci a aká je jeho minulosť?
5. Čomu verí vaša skupina?
6. Čo sa očakáva od toho, kto sa stane členom skupiny?
7. Považuje niekto vašu skupinu za problémovú?
8. Aký má vzťah vaša skupina k bývalým členom?
9. Máte možnosť zistiť, prečo odišli bývalí členovia zo skupiny?
10. Ktoré tri veci sa vám nepáčia na vedúcom skupiny?

Otázky sú účinné vtedy, ak ich vyslovíte priateľným spôsobom a trváte na konkrétnych odpovediach. Nikdy neposkytujte adresu alebo telefónne číslo osobe, ktorú podozrievate z angažovanosti v sekte. Nedajte sa vyprovokovať k osobným informáciám.

4. Odborná pomoc:

1. Ústav pre vzťahy cirkvi a štátu, Jakubovo námestie 12, P.O. Box 57, 810 00 Bratislava, e-mail: uvsc@nexta.sk
2. Centrum pre štúdium siekt, Svoradova 3, 811 03 Bratislava, e-mail: centrum@sekty.sk
3. Integra – Centrum prevencie v oblasti siekt, Centrum voľného času, Ul. J. Kráľa 9, 974 01 Banská Bystrica, e-mail: integra@pobox.sk.

5. Opatrenia v školskom poriadku

Žiakom sa zakazuje akákoľvek diskriminácia, verbálna (ústna) a neverbálna (písomná, symbolická – vid' časť 6.) propagácia a podpora hnutí, kultov a siekt smerujúcich k potláčaniu práv a slobôd občanov podľa § 260 Trestného zákona. Akékoľvek porušenie tohto bodu sa bude považovať za závažné porušenie školského poriadku a o všetkých výchovných opatreniach rozhodne pedagogická rada (opatrenie - pokarhanie, znížená známka zo správania).

6. Extrémistické pravicové symboly

Pre odhalenie propagácie a podpory hnutí je potrebné poznať ich symboly a význam.



Hákový kríž alebo svastika bol pohanský germánsky symbol boha Donnera (Thora), boha hromu. V hinduizme je používaný ako symbol šťastia ramená však smerujú naľavo. Je to jeden z najstarších znakov NSDAP. V Nemecku sa objavuje už v 19. storočí ako symbol nacionalizmu.



Sonnenrad – svastika slnečného kola



Totenkopf – smrťhlav, ktorý slúžil v nacistickom Nemecku ako označenie jednej z jednotiek SS (Schutzstaffel) – Totenkopf. Táto bola sformovaná v roku 1939, toto označenie niesla neskôr 3 tanková divízia SS – Totenkopf.



Číslo **88** sa často používa ako kryptogram nacistického pozdravu „Heil Hitler“, v ktorom 8 symbolizuje ôsme písmeno abecedy (88=HH= „Heil Hitler!“).



Sig runa – runa víťazstva. Pripomína písmeno S. V nacistickom Nemecku boli tieto runy zdvojené (tzv. „SS-Runen“) a označovali jednotky SS.

Novodobé variácie vlajok vychádzajúcich z rôznych nacistických symbolov a rún



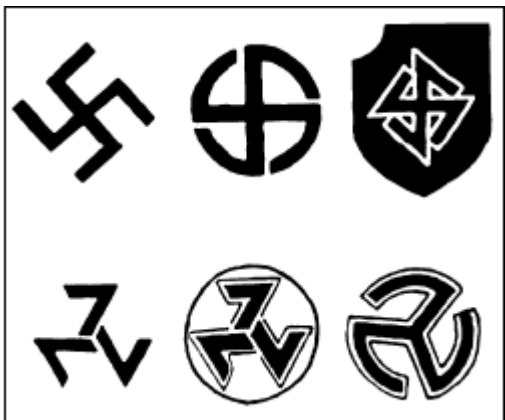
Tri sedmičky, nazývané aj **Oregon**, symbol rasovej segregácie používané v Južnej Afrike



Železný kríž so Svastikou resp. hákovým krížom

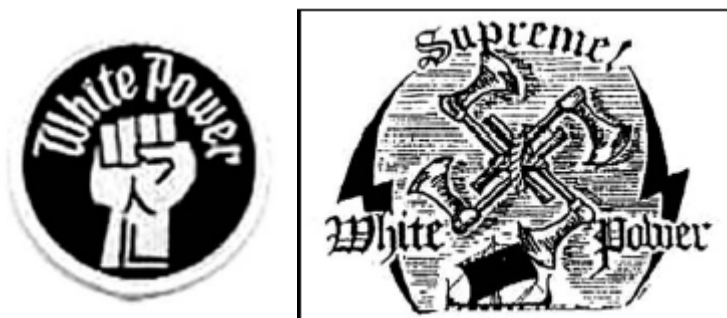


Ukážka nášivky kde je skombinovaná symbolika keltského kríža a nápisu White power



Symbolika svastiky a hákového kríža

„14 slov“ „14 words“ – vyslovil ich americký neonacista David Lane („We must secure the existence of our people and a future for White children“ = „My musíme zabezpečiť existenciu našich ľudí a budúcnosť bielych detí“)



White power – biela sila je symbolizovaná zovretou päšťou; jedná sa o organizáciu hlásajúcu bielu rasovú supremáciu

RAHOVA – Racial HOLY VAr – rasová svätá vojna – pôvodne použitý organizáciou World Church Of The Creator ako ich bojové heslo – rasová svätá vojna je prezentovaná ako boj bielej rasy za miesto na preľudnenej planéte a vedie sa za záchranu bielej kultúry

ZOG – Zionist-Occupied Gouvernment – židovská okupačná vláda. Šovinistický a rasistický názor, že všetky vlády na svete a aj médiá sú ovládané Židmi a preto zavádzajú a klamú o skutočných historických skutočnostiach a doteraz zavádzajú verejnosť.



Unsere Ehre heist Treue – Naša cnosť je vernosť – vyjadrenie vernosti rasistickému neonacistickému hnutiu – pôvodne používané jednotkami SS

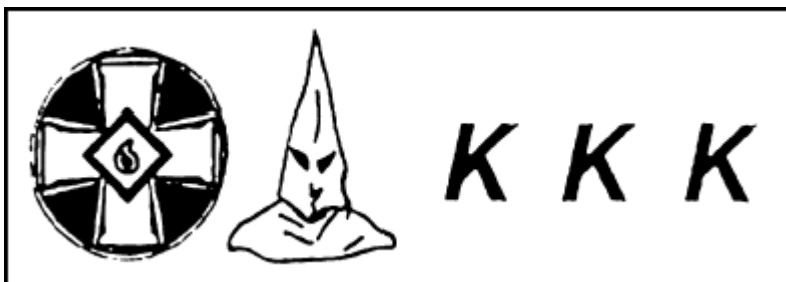


Blood&Honour - Krv a Česť – znak SS a Hitlerovej mládeže. Momentálne je používaný neonacistickými skinheadmi.

Sieg heil – víťazstvu zdar - hajlovanie - fašistický pozdrav, ktorý je prezentovaný predpažením pravej ruky

WhitePrideWorldWide – Biela hrdosť na celom svete. Používaný ako pozdrav a vyjadruje supremáciu bielej rasy.

White Rase – Our Pride; White Power – WP – heslá vyjadrujúce bielu supremáciu.



Ku – klux - klan

Zoznam aktívnych extrémistických skupín pôsobiacich na Slovensku:

1. **Slovakia Hammer Skinheads**
2. **Blood & Honour Division Slovakia (Bratislava),**
3. **Blood&Honour Nitra**
4. **Blood & Honour Tatras Slovakia (Prešov),**
5. **Blood & Honour Engerau (Bratislava-Petržalka),**
6. **Blood & Honour Cassovia (Košice),**
7. **Combat 18,**
8. **SS AG SLOVAKIA – Security Servis Action Group SLOVAKIA,**
9. **Biela slovenská jednota,**
10. **Rytieri Slniečného klanu,**
11. **Bojovníci keltského kríža,**
12. **Celtic Tradition,**
13. **Christian Separatist Church Society Slovensko.**
14. **Hooligans.**

Zdroj:

MILO, D.: Rasistický extrémizmus v Slovenskej republike. Neonacisti, ich hnutia a ciele. online:
<http://library.fes.de/pdf-files/bueros/slowakei/04215.pdf>